8. Solodkov, A. S. & Sologub, E. B. (2001), Fiziologiya cheloveka. Obshchaya. Sportivnaya. Vozrastnaya [Human physiology. Overall. Sports. Age] : uchebnik, Terra-Sport, Olympia Press, Moskva. (in Russian).

9. Angelaki, D. E. & Cullen, K. E. (2008), "Vestibular system: the many facets of a multimodal sense", Annual Review of Neuroscience, Vol. 31. 125–150. URL: doi: 10.1146/annurev.neuro.31.060407.125555

10. Claussen, C. F. & Franz, B. (2006), Contemporary and practical neurootology, Solvay, Hannover, 410 p.

11. Eman Abdel-Fattah Said (2014), "Vestibular assessment in children with sensorineural hearing loss using both electronystagmography and vestibular-evoked myogenic potential", Vol. 30. Issue. 1. P. 43-52. URL: doi**:** 10.4103/1012-5574.127203

12. Horlings, C. G., Kung, U. M., Bloem, B. R., Honegger, F., Van Alfen, N., Van Engelen, B. G. & Allum, J. H. (2008), "Identifying deficits in balance control following vestibular or proprioceptive loss using posturographic analysis of stance tasks", Clinical Neurophysiology, Vol. 119, 2338–2346. URL: doi: 10.1016/j.clinph.2008.07.221

13. Maslyak, I. P., Shesterova, L. Ye., Kuzmenko, I. A., Bala, T. M., Mameshina, M. A., Krivoruchko, N. V. & Zhuk, V. O. (2016), "The influence of the vestibular analyzer functional condition on the physical fitness of school-age children", Sport science : International scientific journal of kinesiology, Travnik, Bosnia and Herzegovina, Vol. 9, Issue 2. P. 20–27.

14. Ropper, A. H. & Brown, R. H. (2005), Adams and Victor's principles of neurology – eighth edition, McGraw-Hill, Chicago, San Francisco, New York, 1384 p.

15. Rynkiewicz, T., Żurek, P., Rynkiewicz, M., Starosta, W., Nowak, M., Kitowska, M., & Kos, H. (2010), "The characteristics of the ability to maintain static balance depending on the engagement of visual receptors among the elite sumo wrestlers", Archive of Budo, Vol. 6. P. 159–164.

16. Shesterova, L., Riadova, L. & Masliak, I. (2018), "A change of the tactile analyser functional state indicators of 10-16 year old pupils with visual impairment under the influence of specially directed exercises and outdoor games", Sport science : International scientific journal of kinesiology, Travnik, Bosnia and Herzegovina, Vol. 11. Issue 2. P. 25–32.

17. Zagolski, O. (2007), "Vestibular system in infants with hereditary nonsyndromic deafness", Otol Neurotol, № 28, P. 1053-1055.

18. Zhou, G. & Brodsky, Ja. R. (2015), "Objective vestibular testing of children with dizziness and balance complaints following sports-related concussions", Vol. 152. Iissue. 6. P. 1133-1139. URL: https://doi.org/10.1177/0194599815576720

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.4K(132).38
УДК 159.91:347.96

Соломонко А.О.
керівник фізичного виховання,
Львівський кооперативний коледж економіки і права, м. Львів
Боднарчук О.М.
к.фіз.вих., доцент кафедри теорії і методики фізичної культури,
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Андрес А.С.
к.фіз.вих., доцент кафедри фізичної культури,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ ПСИХОФІЗИЧНІ ЯКОСТІ ЮРИСТА

В умовах євроінтеграції відбуваються процеси, які вимагають висококваліфікованого вирішення юридичних проблем та новітніх підходів до розуміння права. Визначено важливі психофізичні якості майбутніх юристів. Встановлено професійно важливі якості: уміння швидко обробляти інформацію, оперативно та на довгий час запам'ятовувати потрібну інформацію, розумова працездатність. Однак, фізична працездатність студентами не береться до уваги. Виявлено, що для більшості опитаних (64,8 %) регулярні заняття з фізичного виховання та спорту не є важливими для професії юриста. З'ясовано, що для успішної професійної діяльності студенти вважають розвиток таких фізичних якостей, як витривалість, спритність та швидкість.

Ключові слова: *фізичні якості, студенти, фізичне виховання.*

Соломонко А.А., Боднарчук Е.Н., Андрес А.С. Профессионально важные психофизических свойств юриста. *В условиях евроинтеграции происходят процессы, которые требуют высококвалифицированного решения юридических проблем и новейших подходов к пониманию права. Определены важные психофизические качества будущих юристов. Установлено профессионально важные качества: умение быстро обрабатывать информацию, оперативно и на долгое время запоминать нужную информацию, умственная работоспособность. Однако, физическая работоспособность студентами не значима. Выявлено, что для большинства опрошенных (64,8%) регулярные занятия физическим воспитанием и спортом не важны для профессии юриста. Выяснено, что для успешной профессиональной деятельности важны такие физические качества, как выносливость, ловкость и быстрота.*

Ключевые слова: *физические качества, студенты, физическое воспитание, работоспособность.*

Solomonko Andriy, Bodnarchuk Olena, Andres Andriy. Professionally important psychophysical qualities of a lawyer. *In the context of European integration, the processes which require the newest approaches for understanding the law and high-level solutions to legal problems take place. The crucial psychophysical qualities of future lawyers have been identified. Professionally important qualities have been established: the ability to process information quickly, speed memorization of necessary information for a long time, mental capacity. However, students' physical performance is not taken into account. It was found that the majority of respondents (64.8%) doesn't think that regular physical education and sports classes are important for the legal profession. It was found that for successful career students consider more important the development of such physical qualities as stamina, agility and speed.*

Keywords: *physical internals, students, physical education, capacity.*

Актуальність. Професія юриста відіграє важливу роль у сучасному українському суспільстві. В умовах євроінтеграції відбуваються процеси, які вимагають висококваліфікованого вирішення юридичних проблем та новітніх підходів до розуміння права. Представники цієї професії повинні усвідомлювати свою відповідальність за долю людей та ефективно впливати на зміцнення правопорядку у державі [8]. Тому перед системою вищої освіти стоїть важливе завдання якісної підготовки фахівців. Професійно важливі якості юриста – це індивідуальні психофізичні особливості, які власне визначають професійну придатність і впливають на успішність освоєння юридичної професії.

Відомо, що малорухомий спосіб життя, став серйозною проблемою для здоров'я. Проте, за допомогою фізичної активності можна значно зменшити загрозу багатьох проблем (стрес, депресія), поліпшити фізичний та психічний стан, а також сприяти покращенню навчальної діяльності [1]. Результати досліджень свідчать про суттєве зменшення обсягу рухової активності [4, 9], погіршення рівня фізичної підготовленості [6, 12, 13], та стану здоров'я за час навчання у навчальних закладах [11].

Основи спеціальної фізичної підготовки з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності та визначенням провідних фізичних якостей студентів розглянуто в роботах [2, 5, 10, 11].

Пошук шляхів підвищення ефективності формування психофізичних якостей є пріоритетним напрямком фізичного виховання. Тому заняття з фізичного виховання та спорту варто розглядати як важливу частину професійної підготовки.

Мета дослідження – визначити важливі психофізичні якості майбутніх юристів і знайти шляхи по їх удосконаленню.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичних джерел, анкетування, математична обробка даних. Анкетне опитування було анонімним й складалася з 12-и запитань, відповіді на деякі з них було побудовано за п'ятибальною шкалою (4, 3, 2, 1, 0 балів). Рейтинг визначався за сумою добутків кількості балів і відсотків отриманих оцінок. Відповіді опрацьовано з використанням офісної програми Microsoft Excel.

Організація дослідження. Дослідження проводилось на базі Львівського кооперативного коледжу економіки та права. В ньому взяли участь 51 студент першого курсу (віком 15,6±1,2 років) денної форми навчання, 26 хлопців та 25 дівчат, які дали згоду на участь в експерименті.

Результати дослідження. Серед психофізичних якостей, запропонованих в анкеті (табл. 1), студенти відзначили важливість для юристів уміння швидко обробляти інформацію (I рейтингове місце) – 351,0 бала, оперативно та на довгий час запам'ятовувати потрібну інформацію (II рейтингове місце) – 350,9 бала. Вони також відмітили важливість розумової працездатності (III рейтингове місце) – 349,0 бала. IV та V рейтингові місця (мислення та концентрація, стійкість і здатність до переключення уваги) також не поступаються за кількістю балів (348,6 та 345,6 балів відповідно).

Таблиця 1

Значення психофізичних якостей для професії юриста, (n=51)

Рей-тинг	Психофізичні якості	дуже велике, % (4 бали)	велике, % (3 бали)	середнє, % (2 бали)	майже незначне, % (1 бал)	зовсім незначне, % (0 балів)	Сума балів
I	Швидкість обробки інформації	58,8 (235,2)	33,4 (100,2)	7,8 (15,6)	0 (0)	0 (0)	351,0
II	Оперативна та довгострокова пам'ять	62,7 (250,8)	25,5 (76,5)	11,8 (23,6)	0 (0)	0 (0)	350,9
III	Розумова працездатність	60,8 (243,2)	29,4 (88,2)	7,8 (15,6)	2,0 (2,0)	0 (0)	349,0
IV	Мислення	58,8 (235,2)	33,3 (99,9)	5,6 (11,2)	2,3 (2,3)	0 (0)	348,6
V	Концентрація, стійкість і здатність до переключення уваги	56,9 (227,6)	34,2 (102,6)	6,5 (13,0)	2,4 (2,4)	0 (0)	345,6
VI	Психічна стійкість	49,0 (196,0)	35,3 (105,9)	11,8 (23,6)	3,9 (3,9)	0 (0)	329,4

VII	Швидкість реакції	47,1 (188,4)	33,3 (99,9)	15,7 (31,4)	3,9 (3,9)	0 (0)	323,6
VIII	Стресостійкість	52,9 (211,6)	23,5 (70,5)	17,7 (35,4)	3,9 (3,9)	2,0 (0)	321,4
IX	Сила волі	41,2 (164,8)	33,2 (99,6)	21,6 (43,2)	2,0 (2,0)	2,0 (0)	309,6
X	Фізична працездатність	35,3 (141,2)	21,6 (64,8)	29,4 (58,8)	7,8 (7,8)	5,9 (0)	272,6

Однак така якість, як фізична працездатність отримала останнє рейтингове місце з сумою балів – 272,6. Наші респонденти відмічають важливість психічних якостей у майбутній професійній діяльності, з чим можна погодитися, проте фізичну працездатність недооцінюють. Тривалі (більше 12 хв) циклічні навантаження на рівні порогу анаеробного обміну вважають хорошим засобом формування аеробної витривалості та стійкості до різного характеру негативних чинників довкілля. Фахівці [1] рекомендують розвивати аеробну витривалість для розвитку здатності довго утримувати інтенсивне розумове навантаження. Дослідження показали, що гарна аеробна витривалість має позитивну кореляцію з пам'яттю та іншими когнітивними функціями, тобто – розумовою працездатністю.

Більшість (90,2 %) студентів вказали на важливість для професії юриста таких якостей, як уважність, акуратність, терплячість, наполегливість, цілеспрямованість, відповідальність. Велика частина (82,4 %) підтвердили, що заняття фізичним вихованням та спортом сприяють покращенню перерахованих якостей. У той же час тільки 35,2% студентів вважають, що заняття з фізичного виховання та спорту важливі для успішної роботи за фахом майбутнього юриста.

З таблиці 2 видно, що майбутні юристи, заняття фізичним вихованням і спортом найбільше пов'язують із розвитком фізичних якостей (I рейтингове місце, 356,8 бала) та можливістю відпочити, розважитися (II рейтингове місце, 345,0 бала). Значна частина студентів (III та IV рейтингові місця) зазначає про суттєвий вплив таких занять на зміцнення здоров'я та навчання здоровому способу життя. Вплив засобів фізичного виховання та спорту на розвиток психофізичних якостей та підготовку до професійної праці, а також на підвищення ефективності навчання більшість студентів вважають помірним, що також вказує на недооцінку значущості фізичного виховання для майбутньої професії.

На думку студентів, такі завдання як розвиток психофізичних якостей, підготовка до професійної праці та підвищення ефективності навчання, незначно вирішуються під час занять з фізичного виховання та спорту.

Таблиця 2

Завдання, які вирішуються під час занять з фізичного виховання та спорту

Рей-тинг	Завдання	суттєво впливають, % (4 бали)	впливають, % (3 бали)	помірно впливають, % (2 бали)	майже не впливають, % (1 бал)	зовсім не впливають, % (0 балів)	Сума (бали)
I	Розвиток фізичних якостей	68,6 (274,4)	21,6 (64,8)	7,8 (15,6)	2,0 (2,0)	0 (0)	(356,8)
II	Розвага, відпочинок	68,6 (274,4)	15,7 (47,1)	7,8 (15,6)	7,9 (7,9)	0 (0)	(345,0)
III	Зміцнення здоров'я	54,9 (219,6)	25,5 (76,5)	13,7 (27,4)	3,9 (3,9)	2,0 (0)	(327,4)
IV	Навчання здоровому способу життя	47,1 (188,4)	37,2 (111,6)	11,7 (23,4)	2,0 (2,0)	2,0 (0)	(325,4)
V	Розвиток психофізичних якостей	17,6 (70,4)	35,3 (105,9)	31,4 (62,8)	11,8 (11,8)	3,9 (0)	(250,9)
VI	Підготовка до професійної праці	11,8 (47,2)	21,6 (64,5)	29,4 (58,8)	25,5 (25,5)	11,8 (0)	(196,0)
VII	Підвищення ефективності навчання	9,8 (39,2)	11,8 (35,4)	41,2 (82,4)	23,5 (23,5)	13,7 (0)	(180,5)

Рахується, що своєчасне акцентоване виховання потрібних прикладних фізичних якостей є одним із завдань фізичного виховання, щодо оволодіння майбутньої професією на необхідному рівні. Для успішної роботи за обраною професією студенти припускають, що потрібно розвивати всі фізичні якості. Особливо студенти-юристи акцентували увагу на важливості для їхньої професії високого рівня розвитку таких фізичних якостей, як витривалість (I рейтингове місце), а також спритність (II рейтингове місце) та швидкість (III рейтингове місце); тоді як розвиток сили (IV рейтингове місце) та гнучкості (V рейтингове місце) вважають менш значущими (табл. 3).

Таблиця 3

Рівні значення розвитку фізичних якостей для юриста, (n =51)

Фізичні якості	Високий,% (4 бали)		Вище за середній, % (3 бали)		Середній, % (2 бали)		Нижче за середній, % (1 бал)		Низький,% (0 балів)		Сума балів	
	Б	І	Б	І	Б	І	Б	І	Б	І	Б	І
Витривалість	54,9 219,6	17,6 70,8	23,5 70,5	43,1 129,3	17,6 35,2	31,4 62,8	2,0 2,0	7,8 7,8	2,0 0	0 0	327,3	270,7
Спритність	41,2 164,8	21,6 86,4	29,4 87,9	37,3 111,6	27,5 55,0	33,3 66,8	2,0 2,0	7,8 7,8	0 0	0 0	309,7	272,6
Швидкість	35,3 141,2	17,6 70,4	31,4 94,2	35,3 106,2	27,5 55,0	33,3 66,6	5,8 5,8	9,8 9,8	0 0	3,9 0	296,2	253,0
Сила	19,6 78,4	11,8 47,2	25,5 76,5	43,1 129,3	1,6 43,2	25,5 51,0	25,5 25,5	17,6 17,6	7,8 0	2,0 0	223,6	245,1
Гнучкість	17,6 70,4	17,6 70,4	19,6 59,1	27,5 82,5	19,6 39,2	23,5 47,0	23,5 23,5	25,5 25,5	19,6 0	5,9 0	192,2	225,4

Б – бажаний; І – існуючий

Разом із тим вони вважають, що на даний момент у більшої кількості з них найкраще розвинута спритність (І рейтингове місце), а також витривалість (ІІ рейтингове місце) і швидкість (ІІІ рейтингове місце). Силові якості та гнучкість зайняли IV та V рейтингове місце відповідно.

Обговорення. Для успішної професійної діяльності студенти акцентують на розвитку таких фізичних якостей, як витривалість, спритність та швидкість (І, ІІ та ІІІ рейтингові місця відповідно). Однак відзначили, що на даний момент у них ці фізичні якості добре розвинуті: спритність (І рейтингове місце), витривалість (ІІ рейтингове місце) та швидкість (ІІІ рейтингове місце).

Для більшості опитаних (64,8%) регулярні заняття з фізичного виховання та спорту не є важливими для професії юриста, вплив таких занять на підготовку до професійної праці поставили на VI рейтингове місце; занять з фізичного виховання у розвитку професійно важливих психофізичних якостей юриста – на V рейтинг-місце. Насамперед студенти розглядають заняття з фізичного виховання і спортом як засіб розвитку фізичних якостей та можливість відпочити (І та ІІ рейтингові місця). Тому варто розглянути можливість ефективного застосування позаурочних форм фізичного виховання. Тим більше, що бажання брати участь у спортивних іграх і розвагах у вільний від навчання час виявили 76,5% студентів.

Студенти майбутні юристи вважають професійно важливими такі якості, як уміння швидко обробляти інформацію, оперативно та на довгий час запам'ятовувати потрібну інформацію, розумову працездатність. Разом із тим, студенти недооцінюють значення фізичної працездатності для успішної праці за фахом юриста (Х рейтингове місце), яка створює базу для формування низки професійно важливих якостей.

Вчені довели, що систематичне застосування засобів фізичного виховання сприяє покращенню психофізичних якостей молодих людей. Наприклад, доведено, що підвищенню рівнів психофізіологічних можливостей, рухливості і сили нервових процесів, зниженню латентного часу простої візуально-моторної реакції сприяє застосування бодіфлексу і пілатесу [7]. Покращенню латентного часу простої зорово-моторної реакції, реакції вибору і латентного періоду реакції вибору сприяють заняття футзалом [3].

Стійкість до стресових ситуацій, просторово-тимчасову антиципацію, здатність управляти своєю поведінкою в міжособистісних взаєминах, кінестетичні та візуальні сприйняття параметрів рухових дій і довкілля, сприйняття, організацію та переробку інформації в умовах дефіциту часу можуть покращити заняття з використанням засобів хатха-йоги [13].

Удосконаленню функцій сенсорних систем та властивостей психіки, оптимізації рівня швидкості та сили збудження головних нервових процесів, покращенню латентного часу простої та складної сенсомоторних реакцій, реакції вибору, покращенню концентрації та стійкості уваги, витривалості та швидкості сприяють вправи на спритність [2, 10].

Покращенню процесів мислення, показників оперативної пам'яті, швидкості розумових процесів та продуктивності розумових операцій сприяють заняття волейболом [3].

Удосконаленню властивостей уваги сприяють різноманітні естафети, елементи спортивних ігор, танцювальні комбінації під музичний супровід, що вимагають одночасних асиметричних рухів різними частинами тіла, долання смуги перешкод. Швидкість сенсомоторних реакцій покращать різноманітні вправи, що вимагають раптового реагування різного рівня складності відповідно до зміни ситуацій. На частоті рухів позитивно позначаться вправи швидкісної спрямованості, тобто рухові дії, які виконуються в максимальному темпі з предметами та без них. Психоемоційну стійкість (стійкість до стресу) формують вправи, що вимагають психоемоційного напруження: командні ігри, складнокоординаційні вправи, вправи змагального характеру [1].

Висновки. Варто удосконалити підходи по застосуванню у фізичному вихованні студентів рухливих і спортивних ігор, які є ефективними засобами розвитку спритності і витривалості та низки психофізичних професійно важливих якостей студентів юридичних спеціальностей. Позаяк спостерігається недооцінювання ролі академічних занять з фізичного виховання у формуванні психофізичної готовності до праці за фахом, то акценти у закладах професійної освіти треба змістити на позаурочні форми фізичного виховання.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у перевірці ефективності програми спортивних ігор і розваг у вільний від навчання на показники фізичного розвитку, фізичної та психофізичної підготовленості студентів.

Література

1. Andres A. How to develop professionally important soft-skills for IT-professionals by means of physical education? Journal of Human Sport and Exercise, doi.org/10.14198/jhse.2021.163.14 https://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/106832/1/JHSE_16-3_InPress_14.pdf.

2. Lisowski V. O. Importance of coordination skills essential psychophysical demonstrated competencies as a military specialists. / Lisowski V. O., Mihuta I. Yu. // Physical Education of Students. – 2013.– № 6. – P. 38–42. doi:10.6084/m9.figshare.840501.

3. Salatenko I. Psycho-physical perfection of economic specialties' girl students under influence of sport-oriented technology, based on prevalence of volleyball practicing / Salatenko I., Dubinskaya O. // Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports. – 2015. – № 19(12). – P. 103–108. doi.org/10.15561/18189172.2015.12016.

4. Zanevskyy, I., & Bodnarchuk, O. (2020). A Model of Pedometer Determined Physical Activity in Primary School Children. Teorìâ Ta Metodika Fìzičnogo Vihovannâ, 20 (1), 18-24. https://doi.org/10.17309/tmfv.2020.1.03.

5. Андрес А. Професійно-важливі якості фахівців галузі інформаційних технологій та їх формування засобами фізичного виховання Андрій Андрес, Олена Федак, Максим'як Ярослава // Спортивна наука України. – 2019. – № 1. – Режим доступу: http://snu.ldufk.edu.ua.

6. Боднарчук О.М. Динаміка фізичної підготовленості учнів молодшого шкільного віку / Боднарчук О.М., Стефанишин В.М., Маланчук Г.Г. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. журнал. – Х., 2017. – № 4. – С. 152 – 156.

7. Комплексное применение оздоровительных методик пилатеса и бодифлекса для повышения психофизиологических возможностей студентов / Козина Ж. Л, Ильницкая А. С, Пащенко Н. А, Коваль М. В. // Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. – 2014. – № 3. – С. 31–36. doi:10.6084/m9.figshare.936963.

8. Костенко М.П. Професійно-орієнтоване фізичне виховання юристів: навчально-методичний посібник /М.П. Костенко, В.П. Краснов. К: НУБіП України, 2020. 164 с.

9. Мандюк А. Обсяг тижневої рухової активності учнів загальноосвітніх шкіл віком 14–16 років / Андрій Мандюк // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. – Львів, 2018. – вип. 22, т. 2. – С. 42–43.

10. Остапенко Ю. А. Профессионально-значимые психофизиологические качества информационно логической группы специальностей при реализации экспериментальной программы профессионально прикладной физической подготовки студентов. / Остапенко Ю. А. // Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. – 2014. – № 4. – С. 44–39. doi:10.6084/m9.figshare.951918.

11. Римик Р. В. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів медичних коледжів / Роман Римик, Любомир Маланюк // Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт : журнал / уклад. А. В. Цьось, А. І. Альошина. – Луцьк, 2017. − Вип. 27. – С. 65-71.

12. Соломонко А.О. Оцінка фізичної підготовленості студентів першого року навчання закладів фахової передвищої освіти / Соломонко А.О. Ханікянц О.В., Римар О.В., Семенова Н.В. // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : 2020. – Випуск 7 К (127) 20. – С. 167 – 174.

13. Толчева А. В. Оценка психофизиологического состояния студенток с опытом занятий хатха-йогой / Толчева А. В. // Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. – 2011. – № 11. – С. 128–131.

References

1. Andres A. How to develop professionally important soft-skills for IT-professionals by means of physical education? Journal of Human Sport and Exercise, doi.org/10.14198/jhse.2021.163.14 https://rua.ua.es/dspace/bitstream/10045/106832/1/JHSE_16-3_InPress_14.pdf.

2.Lisowski V. O. Importance of coordination skills essential psychophysical demonstrated competencies as a military specialists. / Lisowski V. O., Mihuta I. Yu. // Physical Education of Students. – 2013.– № 6. – P. 38–42. doi:10.6084/m9.figshare.840501.

3.Salatenko I. Psycho-physical perfection of economic specialties' girl students under influence of sport-oriented technology, based on prevalence of volleyball practicing / Salatenko I., Dubinskaya O. // Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports. – 2015. – № 19(12). – P. 103–108. doi.org/10.15561/18189172.2015.12016.

4.Zanevskyy, I., & Bodnarchuk, O. (2020). A Model of Pedometer Determined Physical Activity in Primary School Children. Teorìâ Ta Metodika Fìzičnogo Vihovannâ, 20 (1), 18-24. https://doi.org/10.17309/tmfv.2020.1.03.

5. Andres A. Profesiino-vazhlyvi yakosti fakhivtsiv haluzi informatsiinykh tekhnolohii ta yikh formuvannia zasobamy fizychnoho vykhovannia Andrii Andres, Olena Fedak, Maksymiak Yaroslava // Sportyvna nauka Ukrainy. – 2019. – № 1. – Rezhym dostupu: http://snu.ldufk.edu.ua.

6. Bodnarchuk O.M. Dynamika fizychnoi pidhotovlenosti uchniv molodshoho shkilnoho viku / Bodnarchuk O.M., Stefanyshyn V.M., Malanchuk H.H. // Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu : nauk. zhurnal. – Kh., 2017. – № 4. – S. 152 – 156.

7. Kompleksnoe prymenenye ozdorovytelnыkh metodyk pylatesa y bodyfleksa dlia povыshenyia psykhofyzyolohycheskykh vozmozhnostei studentov / Kozyna Zh. L, Ylnytskaia A. S, Pashchenko N. A, Koval M. V. // Pedahohyka, psykholohyia y medyko-byolohycheskye problemы fyzycheskoho vospytanyia y sporta. – 2014. – № 3. – S. 31–36. doi:10.6084/m9.figshare.936963.

8. Kostenko M.P. Profesiino-oriientovane fizychne vykhovannia yurystiv: navchalno-metodychnyi posibnyk /M.P. Kostenko, V.P. Krasnov. K: NUBiP Ukrainy, 2020. 164 s.

9. Mandiuk A. Obsiah tyzhnevoi rukhovoi aktyvnosti uchniv zahalnoosvitnikh shkil vikom 14–16 rokiv / Andrii Mandiuk // Moloda sportyvna nauka Ukrainy : zb. nauk. pr. – Lviv, 2018. – vyp. 22, t. 2. – S. 42–43.

10. Ostapenko Yu. A. Professyonalno-znachymыe psykhofyzyolohycheskye kachestva ynformatsyonno lohycheskoi hruppы spetsyalnostei pry realyzatsyy эksperymentalnoi prohrammы professyonalno prykladnoi fyzycheskoi podhotovky studentov. / Ostapenko Yu. A. // Pedahohyka, psykholohyia y medyko-byolohycheskye problemы fyzycheskoho vospytanyia y sporta. – 2014. – № 4. – S. 44–39. doi:10.6084/m9.figshare.951918.

11. Rymyk R. V. Profesiino-prykladna fizychna pidhotovka studentiv medychnykh koledzhiv / Roman Rymyk, Liubomyr Malaniuk // Molodizhnyi naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. Fizychne vykhovannia i sport : zhurnal / uklad. A. V. Tsos, A. I. Aloshyna. – Lutsk, 2017. − Vyp. 27. – S. 65-71.

Solomonko A.O. Otsinka fizychnoi pidhotovlenosti studentiv pershoho roku navchannia zakladiv fakhovoi peredvyshchoi osvity / Solomonko A.O. Khanikiants O.V., Rymar O.V., Semenova N.V. // Naukovyi chasopys NPU im. M.P. Drahomanova. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport): zb. naukovykh prats / Za red. O. V. Tymoshenka. – Kyiv : 2020. – Vypusk 7 K (127) 20. – S. 167 – 174.

12. Tolcheva A. V. Otsenka psykhofyzyolohycheskoho sostoianyia studentok s opыtom zaniatyi khatkha-yohoi / Tolcheva A. V. // Pedahohyka, psykholohyia y medyko-byolohycheskye problemы fyzycheskoho vospytanyia y sporta. – 2011. – № 11. – S. 128–131.

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.4K(132).39
УДК 796.071.4:006:373.5

Сороколіт Н.С.,
к.фіз.вих і с., доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури,
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Львів

РІВЕНЬ ПОІНФОРМОВАНОСТІ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗІ СТАНДАРТОМ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

В статті окреслена суб'єктивна думка учителів фізичної культури щодо поінформованості зі змістом стандарту фізкультурної освітньої галузі в рамках реформи «Нова українська школа». Виявлено джерела, з яких фахівці з фізичного виховання дізнаються про нововведення освітньої реформи. Встановлено рейтинг джерел інформації. В ході опитування фахівців з семи областей України виявлено нижче за середній показник поінформовані з особливостями стандарту фізкультурної освіти. Він становить 49,6%: найвищий показник у Вінницькій області – 62,0%, найнижчий – у Тернопільській – 38,9%. Встановлено, що основне джерело інформації – курси підвищення кваліфікації (60,4%). Окрім цього, 64,8% респондентів стверджують потребують додаткового навчання під час курсової перепідготовки. Таким чином, сучасному етапі впровадження освітньої реформи «Нова українська школа», учителі мають недостатньо знань та недостатньо сформовані практичні навички впровадження стандарту фізкультурної освітньої галузі й потребують додаткого навчання щодо формування професійної готовності працювати в умовах освітніх змін. Особливо гостро це питання стоїть у Львівській та Івано-Франківській областях. Про це стверджують 76,0% та 73,6% відповідно.

Ключові слова: *освітні зміни, поінформованість, реформа «Нова українська школа», стандарт.*

Сороколит Н. С. Осведомленность учителей физической культуры со стандартом физкультурной образовательной отрасли на современном этапе.

В статье очерчено субъективное мнение учителей физической культуры по осведомленности с содержанием стандарта физкультурной образовательной отрасли в рамках реформы «Новая украинская школа». Выявлено источники, из которых специалисты по физическому воспитанию узнают о нововведениях образовательной реформы. Установлено рейтинг источников такой информации. В ходе опроса специалистов из семи областей Украины, выявлено ниже среднего показатель осведомленности с особенностями физкультурной отрасли новой украинской школы. Он составляет 49,6%: самый высокий показатель в Винницкой области – 62,0%, самый низкий – в Тернопольской – 38,9%. Установлено, что основной источник информации – курсы повышения квалификации (60,4%). Кроме этого, 64,8% респондентов утверждают, что им нужно дополнительное обучения вовремя курсовой переподготовки. Таким образом, современном этапе внедрения образовательной реформы «Новая украинская школа», учителя имеют недостаточно знаний и недостаточно сформированы практические навыки внедрения стандарта физкультурной образовательной отрасли и нуждаются в дополнительном обучении для формирования профессиональной готовности работать в условиях образовательных изменений. Особенно остро этот вопрос стоит в Львовской и Ивано-Франковской областях. Об этом утверждают 76,0% и 73,6%